

**VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS
VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS ŠIAULIŲ IR TELŠIŲ APSKRITYSE**

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. +370 609 54 703, +370 658 42 925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389
Adresas korespondencijai: Vilniaus g. 263, LT-76337 Šiauliai, mob. +370 667 25 580, +370 609 54 675, el. p. siauliai@vaistaiga.lt

---

Akmenės rajono savivaldybės tarybai

2024-12-02 Nr. TR5-11- (5.5.E)

Kopija
Akmenės rajono savivaldybės merui
Vitalijui Mitrofanovui

TEIKIMAS

**DĖL AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2024 M. SPALIO 21 D. SPRENDIMU NR. T - 270
„DĖL AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMO IR VYKDYMO TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO“ PATVIRTINTŲ AKMENĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS BIUDŽETO SUDARYMO IR
VYKDYMO TAISYKLIŲ NUOSTATŲ**

Akmenės rajono savivaldybės taryba 2024 m. spalio 21 d. priėmė sprendimą Nr. T-270 „Dėl Akmenės rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Sprendimas), kurio 1 punktu patvirtino Akmenės rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisykles (toliau – Taisyklės).

Taisyklių 17 punkte nustatyta, kad Savivaldybės tarybai patvirtinus Savivaldybės biudžetą Savivaldybės meras potvarkiu patvirtina Asignavimų valdytojų darbo užmokesčio fondą. Nurodytas reglamentavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo ir Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo nuostatomis, nes šie įstatymai nenustato savivaldybės mero kompetencijos tvirtinti Asignavimų valdytojų darbo užmokesčio fondo. Vietos savivaldos įstatymo 27 straipsnio 2 dalies 1 punktą nurodo, kad meras organizuoja savivaldybės biudžeto sudarymą ir vykdymą, teikia savivaldybės tarybai biudžeto projektą, biudžeto tikslinimą ir savivaldybės metinių ataskaitų rinkinį. Pažymėtina, kad Vietos savivaldos įstatymo redakcijoje, galiojusioje iki 2024 m. sausio 1 d., 15 straipsnio 2 dalies 9 punkte buvo nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija - savivaldybės biudžetinių įstaigų struktūros, nuostatų ir darbo užmokesčio fondo tvirtinimas, didžiausio leistino valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartis, pareigybių skaičiaus savivaldybės biudžetinėse įstaigose nustatymas mero teikimu. Nuo 2024 m. sausio 1 d. įsigaliojus Vietos savivaldos įstatymo pakeitimams, kurie buvo

atlikti suderinant su Biudžetinių įstaigų įstatymo pakeitimais, 15 straipsnio 2 dalies 9 punkte savivaldybės tarybai palikta išimtinė kompetencija tvirtinti tik savivaldybės biudžetinių įstaigų nuostatus mero teikimu. Atkreipiame dėmesį į tai, kad darbo užmokesčio fondo tvirtinimas nebuvo perduotas kitai savivaldybės institucijai. Taigi, Vietos savivaldos įstatymas nenustato merui įgaliojimų tvirtinti asignavimų valdytojų darbo užmokesčio fondo.

Biudžeto sandaros įstatymo 22 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad savivaldybių biudžetų vykdymą organizuoja meras. Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. nutarimu Nr. 543, 20 punkte nustatyta, kad meras tvirtina savivaldybės biudžeto pajamų ir programų finansavimo planą pagal savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojus, programas, finansavimo šaltinius ir išlaidų ekonominės klasifikacijos straipsnius. Tačiau tai nesudaro teisinio pagrindo Taisyklėse merui suteikti didesnius įgaliojimus – tvirtinti Asignavimų valdytojų darbo užmokesčio fondo.

Taisyklių 17 punkte nustatytas reglamentavimas prieštarauja Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte įtvirtintam įstatymo viršenybės principui, kuris reiškia, kad įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą viešojo administravimo subjektams turi būti nustatyti laikantis šio įstatymo nustatytų reikalavimų, o viešojo administravimo subjektų veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Pažymėtina, kad Konstitucinis Teismas savo nutarimuose yra nurodęs, jog iš konstitucinio teisinės valstybės principo, kitų konstitucinių imperatyvų kyla reikalavimas įstatymų leidėjui, kitiems teisėkūros subjektams paisyti iš Konstitucijos kylančios teisės aktų hierarchijos. Šis reikalavimas inter alia reiškia, kad žemesnės galios teisės aktuose draudžiama nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kuris konkuruotų su nustatytu aukštesnės galios teisės aktuose. Konstitucinis Teismas taip pat yra atkreipęs dėmesį, kad poįstatyminiu teisės aktu negalima pakeisti įstatymo ir sukurti naujų bendro pobūdžio teisės normų, kurios konkuruotų su įstatymo normomis (2014 m. gruodžio 13 d. nutarimas).

Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnio 3 dalis nustato savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų vadovų pareigas. Vadovai privalo organizuoti programų rengimą ir vykdymą, paskirstyti asignavimus programoms vykdyti, savivaldybių tarybų nustatyta tvarka sudaryti ir tvirtinti savo įstaigos programų sąmatas ir t.t. Be to, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 19 punktą numato, kad Savivaldybės tarybai patvirtinus savivaldybės biudžetą, <<...>>, Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nurodyti asmenys ne vėliau kaip per 15 darbo dienų patvirtina Biudžeto sandaros įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 3 punkte nurodytų subjektų programas ir jų sąmatas pirmiesiems biudžetiniams metams pagal

programų finansavimo šaltinius, funkcinės klasifikacijos ir ekonominės klasifikacijos straipsnius. Biudžeto sandaros įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje nustatytos savivaldybių biudžetų asignavimų valdytojų vadovų teisės - biudžetinais metais keisti bendros asignavimų sumos ketvirtinį paskirstymą, biudžetinais metais keisti savo įstaigos, biudžetinių įstaigų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina savivaldybės meras, išskyrus tas biudžetinės įstaigos savininko teises ir pareigas, kurios yra priskirtos savivaldybės tarybos išimtinai ir paprastajai kompetencijai (jeigu savivaldybės tarybos paprastosios kompetencijos įgyvendinimo savivaldybės taryba nėra perdavusi savivaldybės merui), ir (arba) kitų subjektų, kuriems pagal šio įstatymo 4 straipsnio 3 dalies 2 punktą jie yra paskirstę patvirtintus tam tikrų metų savivaldybės biudžeto asignavimus, biudžeto programas ir programų sąmatas pagal priemones, ekonominę ir funkcinę klasifikacijas.

Atsižvelgiant į šį, aukščiau nurodytą, reglamentavimą, turėtų būti pakeistos Taisyklių 16, 20, 25, 27, 48, 49, 71 ir 87 punktų nuostatos - sąvoką „asignavimų valdytojai“ keičiant į sąvoką „asignavimų valdytojų vadovai“.

Taisyklių 85.9 papunktyje nustatyta, kad savivaldybės biudžeto asignavimų valdytojų vadovai privalo prieš nustatydami ir keisdami biudžetinės įstaigos struktūrą ir darbuotojų pareigybių sąrašą, suderinti darbuotojų pareigybių sąrašą su Savivaldybės meru, Planavimo ir finansų valdymo skyriaus vedėju ir atitinkamą sritį kuruojančiu Savivaldybės administracijos specialistu ar skyriaus vedėju. Toks reglamentavimas prieštarauja Biudžetinių įstaigų įstatymo 11 straipsnio 1 dalies 4 punktui, kuriame nustatyta biudžetinės įstaigos vadovo kompetencija nustatyti biudžetinės įstaigos struktūrą ir darbuotojų pareigybių sąrašą. Įstatymas nenumato įstaigos vadovui pareigos derinti struktūros ir pareigybių sąrašo su savivaldybės administravimo subjektais. Todėl Taisyklių 85.9 papunktis yra naikintinas.

Atsižvelgiant į nurodytų Taisyklių punktų nuostatų neatitikimus įstatymams, konstatuotina, kad toks reglamentavimas taip pat prieštarauja Vietos savivaldos įstatymo 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių principų, kuriuo grindžiama vietos savivalda – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris be kita ko įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus. Savivaldybių savarankiškumo ir veiklos principas nėra absoliutus ir jis neatleidžia viešojo administravimo teises ir pareigas turinčio subjekto (savivaldybės tarybos) nuo pareigos laikytis visų kitų viešosios teisės principų, taip pat – teisėtumo principo

(2012 m. rugpjūčio 9 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A146-1917/2012, Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo biuletenis Nr. 24, 2012, 70–86 p.).

Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu, **siūlau** svarstyti Sprendimo 1 punktu patvirtintų Akmenės rajono savivaldybės biudžeto sudarymo ir vykdymo taisyklių pakeitimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Akmenės rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo teikimo gavimo dienos ir apie tarybos priimtą sprendimą dėl Vyriausybės atstovo teikimo vykdymo pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Atkreipiu mero dėmesį į tai, kad vadovaujantis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalimi, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje privalo su informacija apie teikimą supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Informuoju, jog Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą, jeigu bus gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto prašymas šį terminą pratęsti. Prašymas nustatyti kitą teikimo įvykdymo terminą turi būti motyvuotas ir pagrįstas bei pateiktas Akmenės rajono savivaldybės tarybos vardu.

Vyriausybės atstovas Šiaulių ir Telšių apskrityse

Rimvydas Pilibaitis